درس هفتم

«کار نیک»

آموختنی ها

۱ تقویت حس آینده‌نگری و نیک‌اندیشی

۲ ساخت کلمات جدید با ترکیب «سر+کلمه»

۳ شناخت فعل زمان آینده و به کار گیری آن

جعبه‌ی کلمات

کلمات هم‌معنی

سبز شود: رشد کند

فرمانروا: پادشاه، حاکم

جوز: گردو

اندر آن: در آن

کلمات مخالف

دور ≠ نزدیک

باخبر ≠ بی‌خبر

نرم ≠ سفت

خسته ≠ سرحال

زنده ≠ مرده

کلمات هم‌خانواده

مختلف، اختلاف، خلاف

معلوم، علوم، معلم

به بار آمدن: میوه دادن، نتیجه دادن

سرحال: با نشاط ـ شاد

گودال: چاله

گذشته است زِنود: از نود سال بیشتر گذشته است.

سرسبز ≠ خشک

جلو ≠ عقب

با دقت ≠ بی‌دقت

جوان ≠ پیر

قوی ≠ ضعیف

تعجب، عجب، متعجب

فرمانروا، فرمان، فرمانده

کار نیک

فرمانروایی بوده اسـت که تصمیم می‌گیرد با لباس معمولی به شـهرهای مختلف سفر کند و از حال مردم باخبر شـود. در این مسـیر در دهی پیرمردی را می‌بیند که گرچه عمرش رو به پایان اسـت دانه‌ی گردو می‌کارد تا آیندگان از ثمره‌ی این درخت استفاده کنند.

بخوان و بدان

برنا کتابش را بسـت و به سرگذشـت قهرمان داسـتان فکر کرد. خودش را به جای او گذاشـت و از سرسبزی جنگلی که قهرمان در آن زندگی می‌کرد، در خیالش لذّت برد. دلش پر از شـادی و شـعف شـد. حس کرد که به اندازه‌ی او شجاع و سرحال و قوی است. بلند شد و از روی جالباسی، روسری مادر را برداشت و مانند سربند قهرمان داستان، به سرش بست و خط‌کش خود را به جای شمشیر در هوا تکان داد و با دشمن فرضی شروع به جنگیدن کرد.

درنا که از حرکات برادرش تعجّب کرده بود، او را صدا زد و گفت: «سردرد، گرفتم! چقدر سر و صدا می‌کنی؟

برنا خندید و «سربند» را از سرش بازکرد. (پیشوند)

همان‌طور که در متن بالا می‌بینید از ترکیب کلمات با «سر»، کلمه‌ی جدیدی ساخته می‌شود که معنایی کاملاً متفاوت دارند.

سربند ← سر + بند سردرد ← سر + درد

برای کارهایی که هنوز انجام نشده است و قرار است انجام شود، از «زمان آینده» استفاده می‌کنیم.

کلماتی مانند (فردا، پس فردا، سـال بعد، چند دقیقه‌ی دیگر و ...) زمان آینده را نشـان می‌دهند. فعل زمان آینده (خواهم، خواهی، خواهد، خواهیم، خواهید، خواهند) دارد.

نکته

به کلماتی که در آخر جمله می‌آیند و جمله را کامل می‌کنند «فعل» می‌گویند.

نسخه دبیر پیش نویس

دستور زبان درس هفتم کارنیک

نکات مهم

*ما باید در انجام دادن کارهایمان صبر و حوصله داشته باشیم .

* ازخداوند به خاطر نعمت هایی که به ما داده است تشکر کنیم .

✳ زمان آینده : به زمانی می گویندکه هنوز نیامده و کار درآینده انجام می شود.

مانند: « ما سال آینده به مسافرت خواهیم رفت.»

و از واژه ی «خواه» با توجه به کلمه ی اول جمله استفاده می شود.

« فردا به نمایشگاه کتاب خواهم رفت.»

و با نشانه های (بعداً ، سرانجام ، در آینده ، سال دیگر، پس فردا ، چند ساعت دیگر، روز بعد و...) همراه است.

✳بعضی از کلمات اگر با واژه دیگری ترکیب شوند ، کلمه ای جدید با معنای مختلف می سازند.

مانند: سر + بلند ← سربلند سر + حال ← سرحال

(پیشوند)

*برای نوشتن یک بند ، انتخاب موضوع مناسب اهمیت دارد.

****